

ВИКРИВАЧЕМ МОЖЕ СТАТИ

фізична особа, переконана у
достовірності інформації, про
яку повідомляє,

ЯКЩО:

Повідомлення містить факти (які можна перевірити) про можливе корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення або іншого порушення Закону України "Про запобігання корупції"

Інформація стала відома їй у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, навчанням чи проходженням служби

КУДИ ЗВЕРТАТИСЬ ЗА ЗАХИСТОМ ТА ДОПОМОГОЮ?

Надання методичної
допомоги, захист
всередині організації

Уповноважений
підрозділ (особа) з
питань запобігання
та виявлення
корупції в організації

Отримання безоплатної
вторинної правової
допомоги

Центри безоплатної
правової допомоги

Захист життя, житла,
здоров'я чи майна

Правоохоронні
органи

Забезпечення прав та
гарантій захисту
викривача, поновлення
порушених прав, вжиття
заходів реагування за їх
порушення

НАЗК

Захист та поновлення
порушених прав і
свобод

Суд

ПРАВА ТА ГАРАНТІЇ ДЛЯ ВИКРИВАЧІВ

ЗАХИСТ ТРУДОВИХ ПРАВ

Заборона звільняти викривача, примушувати до звільнення, притягати до дисциплінарної відповідальності у зв'язку з його повідомленням

Застосування негативних заходів впливу або загроза таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням (депреміювання, переведення, атестація тощо)

ЗАХИСТ У ВИПАДКУ ЗАГРОЗ ЖИТТЮ, ЗДОРОВ'Ю, МАЙНУ

Особиста охорона, охорона житла і майна

Видача спеціальних засобів індивідуального захисту і сповіщення про небезпеку

Зміна місця роботи або навчання

ЗАХИСТ ДАНИХ

Забезпечення конфіденційності відомостей про особу та відомостей, які можуть допомогти ідентифікувати особу викривача

Можливість закритого судового розгляду

ПРАВО НА ВИНАГОРОДУ

Викривач може отримати 10 % від розміру викритої неправомірної вигоди або розміру завданих викритим злочином збитків державі, якщо вони більші 5 тис. прожиткових мінімумів.

Однак розмір винагороди не може перевищувати 3 тис. мінімальних зарплат (на час вчинення злочину)

ЗАЯВНИК НЕ ВИКРИВАЧ

КОЖЕН МОЖЕ ПОВІДОМИТИ ПРО КОРУПЦІЮ
АЛЕ НЕ КОЖЕН МОЖЕ НАЗИВАТИСЯ ВИКРИВАЧЕМ

ВИКРИВАЧ

ЗАЯВНИК

ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ

Особа, яка повідомляє про факти корупції, що стали їй відомі у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Будь-яка особа, яка повідомляє про правопорушення, незалежно від того, як їй стала відома інформація.

ПРЕДМЕТ ПОВІДОМЛЕННЯ

Інформація про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення чи інші порушення Закону України «Про запобігання корупції».

Інформація про будь-які правопорушення (не обов'язково корупційні).

ДОСТОВІРНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ

Має бути переконаний, що інформація є достовірною, і її можна перевірити.

Немає законодавчо закріпленої вимоги щодо переконання в достовірності.

КАНАЛИ ПОВІДОМЛЕННЯ

Має використовувати спеціально визначені (внутрішні, регулярні, зовнішні) канали повідомлення, які забезпечують ідентифікацію його як викривача та захист його даних.

Заявник може використовувати будь-які канали зв'язку: загальні скриньки електронної пошти, телефонні лінії для громадян, пошту, особисту подачу документів тощо.

ПРАВОВИЙ СТАТУС

Набуває спеціального правового статусу, визначеного Законом України «Про запобігання корупції» та КПК України.

Повідомляє інформацію в загальному порядку, передбаченому законодавством про звернення громадян або КПК (як свідок чи потерпілий).

ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ

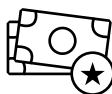
Має державні гарантії захисту (від незаконного звільнення, право на безоплатну правничу допомогу тощо).

Не має спеціальних гарантій захисту, окрім загальних прав заявників/свідків.

ПРАВО НА ВИНАГОРОДУ

Може мати право на винагороду (10% від суми збитків або розміру предмета злочину, якщо він перевищує 5 тис. прожиткових мінімумів)

Не має права на винагороду.

ЗНАЄШ ПРО ФАКТИ КОРУПЦІЇ?

МАЄШ ПРОПОЗИЦІЇ ЧИ ПИТАННЯ — **ЗВЕРНИСЬ**
МАЄШ ФАКТИЧНІ ДАНІ — **ПОВІДОМ**

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КОРУПЦІЮ

ЗНАЙ ТА РОЗРІЗНЯЙ

— це викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги. Це вираження прохань, порад, вимог громадян до органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій для реалізації своїх прав, усунення порушень чи вдосконалення діяльності.

Закон України "Про звернення громадян"

— це надання інформації про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України "Про запобігання корупції", які можна перевірити і які стосуються конкретної особи чи організації.

Закон України "Про запобігання корупції"

ОФОРМЛЮЙ ПРАВИЛЬНО ДОКУМЕНТ

У зверненні опиши **суть порушеного питання**, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги.

В повідомленні про корупцію опиши **факти корупції, які можна перевірити**, вкажи дату чи період, назви імена чи посади. Додай копії документів, фото чи дані свідків, якщо є.

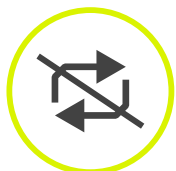

ОЧІКУЙ НА РЕЗУЛЬТАТ

Ти отримаєш **офіційну відповідь** на звернення відповідно до ЗУ "Про звернення громадян".

В НАЗК відреагують на повідомлення про корупцію, **перевірять факти, проведуть необхідні заходи**, про що тебе повідомлять.

НЕ ПЛУТАЙ ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН ТА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КОРУПЦІЮ

- затягування строків відповіді або перенаправлення до іншого органу
- відмова у розгляді інформації як повідомлення про корупцію
- втрата часу на повторне подання

Онлайн-курс від НАЗК про те, як правильно повідомити про корупцію і стати викривачами **«Впливай - викривай!»**.

Для усіх, хто хоче боротися з корупцією.

«Як зрозуміти, що ви зіштовхнулися з корупцією? Історія викривання корупції та захист прав викривачів в різних країнах. Права та гарантії викривачів. Як і куди повідомити про корупцію?» - відповіді на ці питання ви знайдете в онлайн курсі «Впливай-викривай!» за посиланням <https://study.nazk.gov.ua/kursi/courses/vplivaj-vikrivaj/>

ЯК ПРАВИЛЬНО ПОВІДОМИТИ ПРО КОРУПЦІЮ

Корупція є серйозною проблемою, яка підриває довіру суспільства до держави. Якщо ви стали свідком корупційних дій або маєте підозри, важливо знати, як правильно повідомити про це.

1

ЗБІР ДОКАЗІВ

Зберіть всі можливі докази про факт порушення (документи, фотографії, відео, свідчення).

2

ВИБІР ОРГАНУ ДЛЯ ПОВІДОМЛЕННЯ

Дуже важливо обрати компетентний орган, куди можна подати повідомлення про корупцію.

Корупційне кримінальне правопорушення	підкуп, пропозиція неправомірної вигоди, зловживання владою, розтрата майна, незаконне збагачення, побутова корупція	Нацполіція НАБУ ДБР
Правопорушення, пов'язане з корупцією	незадеклароване майно, підприємницька діяльність керівника державного підприємства, порушення обмежень щодо отримання подарунка, порушення правил щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів	Нацполіція НАЗК НАБУ
Порушення вимог закону "Про запобігання корупції"	спільна робота близьких осіб, подання завідомо недостовірних відомостей у декларації, порушення правил етичної поведінки	НАЗК орган(-ізація), де працюєте

3

ФОРМУЛЮВАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ

Викладіть чіткі та конкретні факти, які можна перевірити. Вкажіть своє ім'я і контакти (за бажанням). Опишіть детально, що сталося, коли і де. Вкажіть імена осіб, ймовірно причетних до вчинення правопорушення. Додайте всі зібрані вами докази.

4

ПОДАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ

Оберіть спосіб повідомлення: онлайн, поштою, телефоном, особисто.

5

ЗБЕРЕЖЕННЯ КОПІЙ

Обов'язково збережіть копії всіх документів, які ви подали, а також отримані підтвердження про розгляд вашої заяви.

6

ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Після подання повідомлення залишайтеся на зв'язку з органами, куди ви подали повідомлення.

Повідомлення про корупцію – це важливий крок до подолання цього явища.

ПАМ'ЯТКА

про права та гарантії захисту викривачів

Викривач має такі права:

- бути повідомленим про його права та обов'язки;
- на отримання інформації про стан та результати розгляду повідомлення;
- надавати докази, пояснення, свідчення або відмовитися їх надавати;
- на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривача, витрат на адвоката та судовий збір;
- на конфіденційність та анонімність;
- на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
- на винагороду;
- на отримання психологічної допомоги;
- на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має такі гарантії:

- захист трудових прав викривача: заборона звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, інших негативних заходів впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про корупцію;
- виплата заробітку за час вимушеного прогулу та грошових компенсацій за порушення його трудових прав.

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції	Для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця.
Національного агентства з питань запобігання корупції	Для забезпечення правового захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з повідомленням про корупцію.
Правоохоронних органів	Для захисту життя, житла, здоров'я та майна.
Центрів безоплатної правової допомоги	Для отримання безоплатної вторинної правової допомоги.
Суду	Для захисту своїх прав.

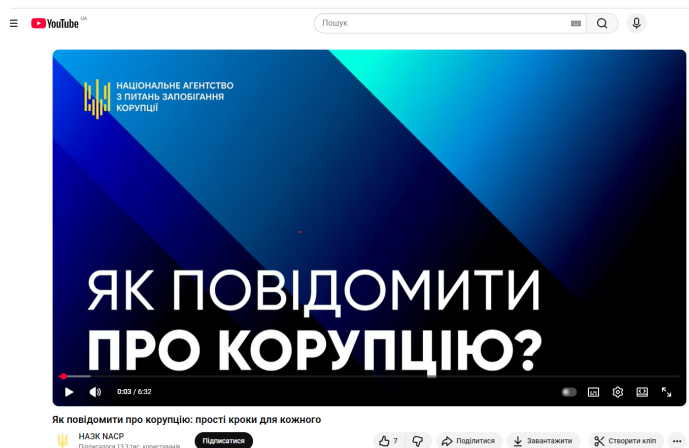
ПРИКЛАДИ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Якщо ви стали свідком корупції і не знаєте, куди звернутись, скористайтесь підказкою.

ОФІС
ДОБРОЧЕСНОСТІ
НАЗК

ОРГАН/УСТАНОВА	ПРИКЛАД	СУТЬ ПОРУШЕННЯ	ПІДСЛІДНІСТЬ
НАЗК 	1. Державний службовець не подав щорічну декларацію. 2. Посадовець не повідомив про конфлікт інтересів під час розподілу премій. 3. Керівник держпідприємства прийняв подарунок від підлеглого.	Порушення фінансового контролю, конфлікт інтересів, подарунки	НАЗК проводить перевірку, складає протокол, може вносити припис або вимагати дисциплінарного реагування
НАБУ 	1. Народний депутат отримав хабар за внесення поправки до закону. 2. Міністр сприяв перемозі «потрібної» компанії у держтендері. 3. Суддя придбав нерухомість, що перевищує його доходи.	Отримання неправомірної вигоди, зловживання владою, незаконне збагачення	НАБУ проводить розслідування, САП здійснює процесуальний нагляд
ДБР 	1. Поліцейський вимагав хабар за непритягнення до відповідальності. 2. Керівник управління ДСНС використав службовий транспорт для приватних потреб. 3. Військовослужбовець продав паливо, призначене для частини.	Отримання неправомірної вигоди, зловживання владою, розтрата майна	ДБР проводить досудове розслідування, прокуратура здійснює процесуальний нагляд
Нацполіція 	1. Головний лікар вимагав «вдячність» за безкоштовну операцію. 2. Начальник відділу підробив документи для отримання надбавки. 3. Директор школи брав хабарі за зарахування дітей.	Отримання неправомірної вигоди, службове підроблення, хабарництво середньої тяжкості	Поліція проводить розслідування, прокуратура здійснює нагляд

Відео НАЗК на тему “Як повідомити про корупцію” можна переглянути за посиланням

<https://www.youtube.com/watch?v=EgEDk3KoR-o>

або за QR-кодом:

ПАМ'ЯТКА ПРО ЩО МОЖНА ПОВІДОМИТИ

Корупційні кримінальні правопорушення та кримінальні правопорушення пов'язані з корупцією (Кримінальний кодекс України – ККУ)

ст. 210 ККУ	Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням
ст. 354 ККУ	Підкуп працівника підприємства, установи чи організації
ст. 364 ККУ	Зловживання владою або службовим становищем
ст. 364-1 ККУ форми	Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми
ст. 365-2 ККУ	Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги
ст. 366-2 ККУ	Декларування недостовірної інформації
ст. 366-3 ККУ самоврядування	Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
ст. 368 ККУ	Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою
ст. 368-3 ККУ	Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми
ст. 368-4 ККУ	Підкуп особи, яка надає публічні послуги
ст. 368-5 ККУ	Незаконне збагачення
ст. 369 ККУ	Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі
ст. 369-2 ККУ	Зловживання впливом
ст. 191 ККУ	Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем
ст. 262 ККУ	Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем
ст. 308 ККУ	Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем
ст. 312 ККУ	Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем
ст. 313 ККУ	Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням
ст. 320 ККУ	Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів
ст. 357 ККУ	Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження
Ст. 410 ККУ	Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем

ПАМ'ЯТКА ПРО ЩО МОЖНА ПОВІДОМИТИ

Правопорушення, пов'язані з корупцією, передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП)

ст. 172-4 КУпАП Порухення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

ст. 172-5 КУпАП Порухення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків

ст. 172-6 КУпАП Порухення вимог фінансового контролю

ст. 172-7 КУпАП Порухення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

ст. 172-8 КУпАП Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень

ст. 172-8-1 КУпАП Порухення встановлених законом обмежень після припинення повноважень члена Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ст. 172-9 КУпАП Невжиття заходів щодо протидії корупції

ст. 172-9-1 КУпАП Порухення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням

ст. 172-9-2 КУпАП Порухення законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля

ст. 188-46 КУпАП Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції

ПАМ'ЯТКА ПРО ЩО МОЖНА ПОВІДОМИТИ

Інші порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції»

(далі – Закон)

ст. 13-1 Закону Недотримання вимог Закону щодо утворення (визначення) уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції та щодо отримання згоди Національного агентства з питань запобігання корупції на звільнення керівника уповноваженого підрозділу

ст. 19 Закону Неприйняття антикорупційної програми, не подання на погодження антикорупційної програми на погодження Національному агентству з питань запобігання корупції

ст. 22 Закону Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища

ст. ст. 23, 24 Закону Порушення обмежень щодо одержання подарунка та недотримання вимог Закону при одержанні неправомірної вигоди чи подарунка

ст. 25 Закону Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

ст. 26 Закону Порушення обмежень після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування

ст. 27 Закону Порушення обмежень спільної роботи близьких осіб

ст. 28-36 Закону Порушення вимог Закону щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

ст. 38-44 Закону Порушення правил етичної поведінки

ст. 45, 46, 51-2 Закону Порушення вимог Закону щодо фінансового контролю

ст. 53 - 53-9 Закону Порушення вимог Закону щодо захисту викривачів та порядку розгляду повідомлень

ст. 54 Закону Порушення вимог Закону щодо заборони на безоплатне одержання майна, послуг та пільг державними органами та органами місцевого самоврядування

ст. 56-58 Закону Порушення вимог Закону щодо організації проведення спеціальної перевірки

ст. 62 Закону Незатвердження антикорупційної програми юридичною особою

ст. 64 Закону Звільнення Уповноваженого, відповідального за виконання антикорупційної програми в юридичній особі, без згоди Національного агентства з питань запобігання корупції

ст. 65-1 Закону Порушення вимог Закону щодо проведення службового розслідування, притягнення до дисциплінарної відповідальності та відсторонення осіб

ст. 67 Закону Порушення вимог Закону щодо скасування незаконних актів та правочинів